

GRĮŽTAMASIS RYŠYS (I)

Grįžtamas ryšys¹ – tai informacija apie veiklos rezultatus, kuri suteikiama siekiant padėti asmeniui (ar organizacijai) tobulėti. Jis gali būti teikiamas žodžiu, raštu, neverbalinėmis priemonėmis ir gali būti tiek teigiamas, tiek korekcinis. Švietimo kontekste grįžtamas ryšys dažniausiai siejamas su mokymosi procesu: tai mokytojo ar bendraamžių pastabos mokiniui apie jo pažangą, stiprybes ir tobulintinas sritis. Moksliniai tyrimai rodo, kad grįžtamas ryšys veikia mokinių mokymąsi ir motyvaciją: (a) laiku suteiktas grįžtamas ryšys gerina akademinius rezultatus ir skatina savireguliaciją, suteikdamas mokiniams galimybę veiksmingiau valdyti mokymosi procesus; (b) technologinės priemonės palengvina personalizuotą ir prieinamą grįžtamąjį ryšį, pritaikydamos mokymosi patirtį prie individualių poreikių; (c) grįžtamojo ryšio strategijų, kuriomis atsižvelgiama į individualius skirtumus, įgyvendinimas prisideda prie didesnio teisingumo ir veiksmingumo mokinių mokymesi².

Svarbiausi grįžtamojo ryšio aspektai:

Tikslingumas – orientuotas į aiškius mokymosi tikslus;

Savalaikis – teikiamas laiku, kai mokinys dar gali reaguoti ir keisti veiklą;

Konstruktivumas – pateikiamas taip, kad skatintų tobulėjimą, o ne demotyvuotų;

Abipusiškumas – tai ne tik vienkryptis vertinimas, bet ir dialogas;

Individualumas – atsižvelgiama į mokinio galimybes ir kontekstą.

Tikslas: Ištirti tėvų požiūrį į mokykloje teikiamą grįžtamąjį ryšį apie jų vaikų mokymosi pažangą, ugdymo(si) procesą ir bendradarbiavimą su mokytojais.

Tyrimo uždaviniai

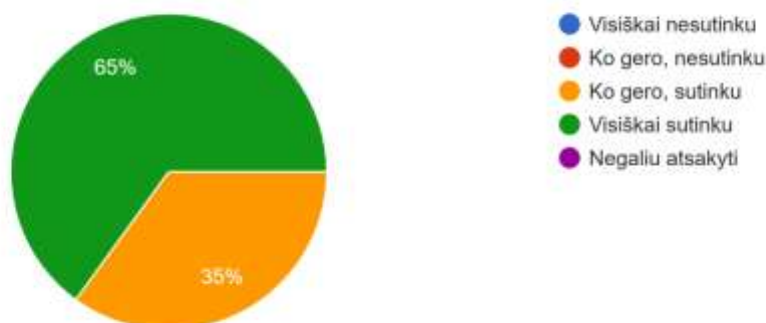
1. Išsiaiškinti, kaip tėvai vertina mokykloje teikiamo grįžtamojo ryšio dažnumą, formą ir turinį.
2. Įvertinti tėvų nuomonę apie grįžtamojo ryšio poveikį vaiko motyvacijai ir pažangai.
3. Atskleisti, kokie grįžtamojo ryšio aspektai, tėvų manymu, yra tinkamiausi ir kuriuos reikėtų tobulinti.

Tyrimo imtis. Imtis buvo formuota taikant tikslinį atrankos būdą – apklausti tėvai (globėjai, rūpintojai), galintys įvertinti mokykloje teikiamą grįžtamąjį ryšį bei jo poveikį vaikų mokymuisi ir bendradarbiavimui su pedagogais. Dalyvavo 20 informantų.

1 klausimas

Mano vaiko mokytojas(-a) moko mano vaiką prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi muzikos mokykloje.

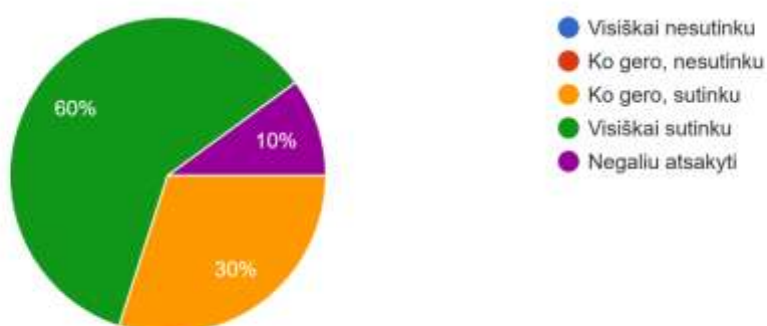
20 atsakymų

Gauti rezultatai leidžia teigti, kad tėvai teigiamai vertina mokytojo pastangas ugdyti mokinių atsakomybę už mokymąsi. Dauguma (2 iš 3) tėvų tvirtai sutinka su šiuo teiginiu, o likusieji taip pat linkę pritarti, kas rodo vieningą bendruomenės pasitikėjimą šiuo pedagoginiu aspektu. Visi respondentai (100 %) išreiškė teigiamą požiūrį į mokytojo pastangas skatinti mokinio atsakomybę už mokymąsi muzikos mokykloje – 65 % visiškai sutiko, o 35 % linko sutikti su pateiktu teiginiu. Šie duomenys rodo tėvų įsitikinimą, kad mokytojas aktyviai prisideda prie mokinio savarankiškumo ir ugdymo(si) motyvacijos formavimo.

2 klausimas.

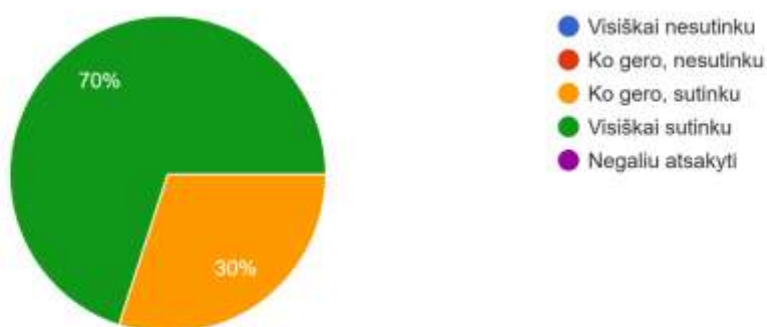
Mano vaiko mokytojas(-a) moko mano vaiką įsivertinti savo mokymosi rezultatus muzikos mokykloje
20 atsakymų

90 % tėvų (18 iš 20) išreiškė teigiamą nuomonę, kad mokytojas moko vaikus įsivertinti. 60 % visiškai pritaria, kad tokia praktika vykdoma. 10 % negalėjo atsakyti – galbūt dėl informacijos stokos arba nepakankamos komunikacijos apie įsivertinimo procesą. Tyrimo rezultatai rodo, kad didelė dauguma tėvų (9 iš 10) pritaria tam, kad mokytojas skatina vaikų gebėjimą reflektuoti ir vertinti savo mokymosi rezultatus. Tai atskleidžia pozityvų tėvų požiūrį į mokytojo pedagoginę praktiką, susijusią su ugdymo refleksyvumu ir savireguliacija. Vis dėlto, 10 % respondentų neturėjo pakankamai informacijos arba nesijautė galintys įvertinti šį aspektą, kas gali signalizuoti apie trūkumus komunikacijoje tarp mokytojo ir tėvų.

3 klausimas.

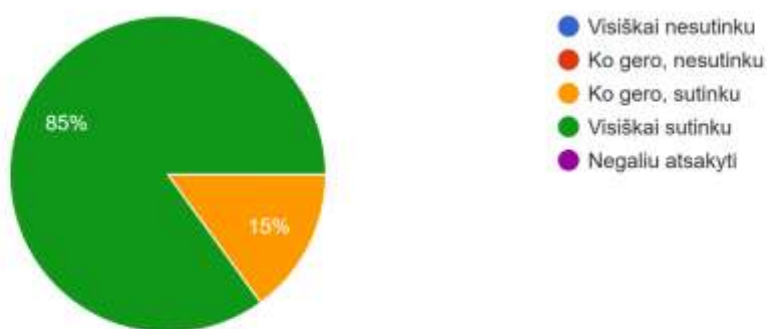
Muzikos mokyklos mokytojai teikia informaciją apie mano vaiko mokymąsi, pažangą ir pasiekimus
20 atsakymų

100 % respondentų pritarė teiginiui – nė vienas neatsakė neigiamai ar neutraliai. 70 % visiškai pritaria, kad informacija apie mokymąsi ir pasiekimus yra teikiama. Tėvai labai palankiai vertina mokytojų komunikaciją apie vaikų mokymąsi ir pasiekimus. Visi tyrimo dalyviai pripažįsta, kad tokia informacija yra gaunama, o didžioji jų dalis tai vertina labai teigiamai. Tai rodo nuoseklų grįžtamojo ryšio teikimą ir pasitikėjimą mokyklos informavimo praktika. Dauguma tėvų (70 %) visiškai pritaria, o likusieji (30 %) išreiškia nuosaikų pritarimą teiginiui, kad muzikos mokyklos mokytojai teikia informaciją apie vaikų mokymąsi, pažangą ir pasiekimus. Visuotinis pritarimas leidžia daryti prielaidą, kad mokykloje užtikrinamas reguliarus ir informatyvus grįžtamasis ryšys tėvams.

4 klausimas.

Mes gauname informaciją apie mokinių pasiekimų vertinimą muzikos mokykloje
20 atsakymų

100 % respondentų pritarė teiginiui, kad gauna informaciją apie mokinių pasiekimų vertinimą. 85 % išreiškė visišką pritarimą – tai rodo labai stiprų tėvų pasitikėjimą vertinimo informacijos sklaida. Rezultatai rodo, kad informacija apie mokinių vertinimą muzikos mokykloje yra ne tik teikiama, bet ir tėvų aiškiai atpažįstama bei vertinama. Toks aukštas visiško pritarimo lygis rodo, kad vertinimo grįžtamasis ryšys yra nuoseklus, reguliarus ir pakankamai išsamus, o mokykla palaiko veiksmingą komunikaciją šiuo klausimu. Dauguma respondentų (85 %) visiškai pritarė, o likusieji (15 %) išreiškė nuosaikų pritarimą teiginiui, kad gauna informaciją apie mokinių pasiekimų vertinimą muzikos mokykloje. Gauti rezultatai leidžia teigti, kad informacijos apie vertinimą sklaida tėvams yra veiksminga ir patikima.

5 klausimas.

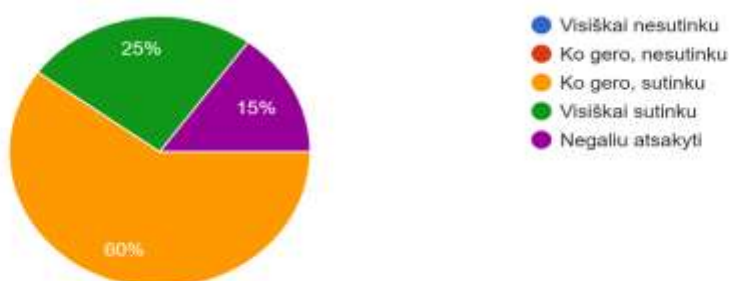
Mano vaikas pasakoja, ką jis veikė muzikos mokykloje
20 atsakymų

Atsakymų pasiskirstymas (n = 20): „Visiškai sutinku“ – 19 respondentų (95 %); „Ko gero sutinku“ – 1 respondentas (5 %). 95 % tėvų visiškai pritaria teiginiui. Visi 100 % respondentų nurodė, kad jų vaikai dalijasi patirtimis iš muzikos mokyklos. Gauti rezultatai rodo, kad vaikų patirtys muzikos mokykloje yra įsimintinos, emociškai reikšmingos ir vertos pasidalijimo su šeima. Tai gali būti laikoma netiesioginiu grįžtamojo ryšio aspektu, kai vaikas pats reflektuoja savo mokymąsi ir sukuria ryšį tarp mokyklos ir šeimos. Toks elgesys taip pat signalizuoja apie pozityvią vaikų motyvaciją ir įsitraukimą į ugdymo procesą. Beveik visi tėvai (95 %) visiškai sutiko, o 5 % išreiškė nuosaukų pritarimą teiginiui, kad jų vaikas pasakoja apie veiklas muzikos mokykloje. Šis rezultatas atskleidžia, kad vaikai noriai dalijasi savo ugdymosi patirtimis, o tai gali būti siejama su jų vidine motyvacija bei pasitikėjimu artimiausia aplinka.

6 klausimas.

Muzikos mokyklos mokytojai reguliariai aptaria vaiko mokymosi eigą su tėvais (globėjais, rūpintojais)
20 atsakymų

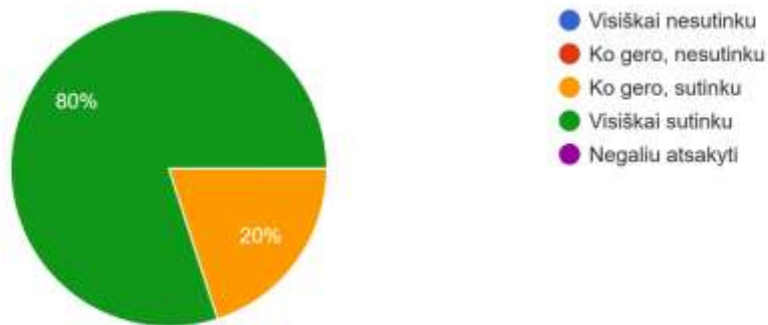

Atsakymų pasiskirstymas (n = 20): „Visiškai sutinku“ – 5 respondentai (25 %); „Ko gero sutinku“ – 12 respondentų (60 %); „Negaliu atsakyti“ – 3 respondentai (15 %). 85 % respondentų išreiškė teigiamą nuomonę (visiškai arba iš dalies sutinka). Tik 15 % tėvų pasirinko neutralų atsakymą „negaliu atsakyti“, nebuvo neigiamų vertinimų. Duomenys rodo, kad dauguma tėvų pritaria teiginiui, jog mokytojai reguliariai aptaria mokymosi eigą su šeima, tačiau tik ketvirtadalis tėvų tai tvirtina tvirtai („visiškai sutinku“). Tai leidžia manyti, kad komunikacija dažniausiai vyksta, tačiau galimai yra nepakankamai dažna, struktūruota ar nuosekli, kad visiems tėvams sudarytų tvirtą įspūdį apie reguliarumą. „Negaliu atsakyti“ pasirinkusių tėvų skaičius (15 %) gali rodyti, kad kai kurių tėvų ryšys su mokytojais yra epizodinis arba net neįvyksta. Dauguma tėvų (85 %) pritaria, kad mokytojai reguliariai aptaria vaikų mokymosi eigą, tačiau tik 25 % tėvų tai tvirtina visiškai. 15 % respondentų negalėjo atsakyti į šį klausimą, o tai leidžia daryti prielaidą, kad daliai tėvų informacijos apie mokymosi eigą gali trūkti arba aptarimai nevyksta sistemingai.

7 klausimas.

Mano vaiko pasiekimai muzikos mokykloje vertinami objektyviai

20 atsakymų

Atsakymų pasiskirstymas ($n = 20$): „Visiškai sutinku“ – 16 respondentų (80 %); „Ko gero sutinku“ – 4 respondantai (20 %). 100 % respondentų pateikė teigiamą vertinimą – nė vienas neatsakė neigiamai ar neutraliai. 80 % tėvų visiškai įsitikinę objektyvumu vertinant jų vaikų pasiekimus. Tyrimo rezultatai rodo didelį tėvų pasitikėjimą vertinimo skaidrumu ir teisingumu muzikos mokykloje. Toks aukštas visiško pritarimo lygis leidžia manyti, kad vertinimo kriterijai tėvams yra aiškūs, nuosekliai taikomi ir atitinka jų lūkesčius. 20 % nuosaikaus pritarimo gali reikšti, kad kai kuriems tėvams trūksta platesnio konteksto ar detalesnės informacijos apie vertinimo pagrindus. Visi tėvai (100 %) pritarė, kad jų vaikų pasiekimai muzikos mokykloje yra vertinami objektyviai – 80 % visiškai sutiko, o 20 % linkę sutikti. Šie rezultatai atskleidžia aukštą tėvų pasitikėjimą vertinimo sistema ir jos skaidrumu.

IŠVADOS

Tyrimo duomenys rodo, kad tėvai itin palankiai vertina muzikos mokyklos mokytojų pastangas teikti grįžtamąjį ryšį bei palaikyti komunikaciją su šeima. Daugelyje klausimų fiksuojamas 100 % teigiamas atsakymų pasiskirstymas, dažniausiai – didelė dalis tėvų visiškai sutinka su teiginiais.

Atsakomybės ugdymas: 100 % tėvų pritaria, kad mokytojai padeda vaikams ugdytis atsakomybę už savo mokymąsi.

Įsivertinimas: 90 % tėvų teigiamai vertina, kad mokytojai moko vaikus įsivertinti, 10 % negalėjo atsakyti.

Grįžtamasis ryšys apie pažangą: 100 % tėvų nurodo, kad gauna informaciją apie vaikų mokymąsi ir vertinimą.

Vaikų pasidalijimas patirtimis: 95 % tėvų visiškai sutinka, kad vaikai patys pasakoja, ką veikė muzikos mokykloje.

Reguliari komunikacija su tėvais: 85 % tėvų pritaria, kad mokytojai aptaria mokymosi eigą, bet tik 25 % visiškai sutinka. 15 % negalėjo atsakyti.

Vertinimo objektyvumas: 100 % tėvų mano, kad vaikų pasiekimai vertinami objektyviai – 80 % visiškai sutinka.

Apibendrinamoji išvada:

Tyrimo rezultatai rodo, kad tėvai teigiamai vertina muzikos mokykloje taikomą grįžtamojo ryšio sistemą bei bendradarbiavimo su pedagogais kultūrą. Dauguma respondentų sutinka, kad mokytojai ne tik suteikia informaciją apie vaikų pažangą ir pasiekimus, bet ir prisideda prie mokinių savarankiškumo bei įsivertinimo gebėjimų ugdymo. Ypač aukštas pritarimas fiksuojamas

pasitikėjimo vertinimo objektyvumu, informacijos teikimo ir vaikų motyvacijos aspektuose. Tačiau dalies tėvų atsakymai (ypač dėl reguliarių aptarimų su mokytojais) leidžia manyti, kad informacijos nuoseklumas ir aptarimų reguliarumas galėtų būti tobulinami, siekiant dar tvirtesnio mokyklos ir šeimos ryšio.

Tyrimą aprašė direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytoja ekspertė Loreta Venslavičienė